



Aan:
Het Ministerie van Infrastructuur en
Waterstaat, t.a.v. minister C. van
Nieuwenhuizen en staatsecretaris S. van
Veldhoven

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport, t.a.v. minister H. de Jonge en
staatssecretaris T. van Ark

Ons nummer: PBA/2020008237
Datum: 16-11-2020
Betreft: Opheffen vliegverbod Verenigde
Staten en Canada per 1 december 2020

Geachte mevrouw Van Nieuwenhuizen, heer De Jonge, mevrouw van Veldhoven en
mevrouw Van Ark,

Graag vragen wij uw urgente aandacht voor het opheffen van het vliegverbod op Bonaire
voor Canada en de Verenigde Staten per 1 december 2020 aanstaande.

Sinds een aantal weken is er op Bonaire een adviesgroep actief met daarin adviseurs van
het Bestuurscollege op economisch, sociaal en sport niveau, Gezondheidsdienst en Arts
Infectieziekten, Afdeling Communicatie, Kabinet van de Gezaghebber en de voorzitter van
het Operationeel Team (OT). Deze nieuwe structuur is opgezet om minder in de crisislijn te
werken en meer een balans te bewerkstelligen tussen de capaciteit van de covid-19
gerelateerde zorg, de mentale gezondheid en een minstens kostendekkend draaiende
economie. Deze adviesgroep geeft het Bestuurscollege advies over de noodmaatregelen,
waar vervolgens de gezaghebber een besluit over neemt. De crisisstructuur (OT en EBT)
komen weer in werking als er een onbeheersbare druk op de zorg ontstaat.

Binnen het Bestuurscollege is er overeenstemming bereikt om het vliegverbod op te heffen
als reguleringsinstrument. Vanwege de kleinschaligheid van ons eiland en de afhankelijkheid
van het toerisme, veroorzaken deze reguleringsinstrumenten te grote schommelingen en
onzekerheid. Er wordt momenteel een Roadmap 2.0 geschreven om de processen vast te
leggen.

Enige tijd geleden de beslissing genomen dat Bonaire per 1 september 2020 het reizen uit
Canada en per 1 december 2020 uit de Verenigde Staten mogelijk wil maken. Uiteraard met
de nodige strikte (voorzorg)maatregelen om de risico's op het binnenhalen van
besmettingen zo veel mogelijk te beperken. Beperkende ingezette interventies zijn o.a. een
verplichte quarantaine van 10 dagen in die gevallen dat er geen negatieve PCR-test kan
worden overlegd en/of andere gevaren niet kunnen worden geweken, zoals het niet invullen
van een gezondheidsverklaring 48 uur voor vertrek.

Bij aankomst op Bonaire worden beide documenten strikt gecontroleerd door onze
Gezondheidsdienst en het doet ons deugd te melden dat dit proces goed verloopt en dat de
reizigers zich goed aan houden.

Bij die gevallen waar symptomen zich gaan manifesteren en/of geen medewerking wordt verleend gaat de reiziger in isolatie of in quarantaine.

Zowel de bedrijven als de bevolking houden zich goed aan de geldende maatregelen, zoals de 1,5 meter afstand, de hygiëne maatregelen als en de registratieplicht. Per sector zijn er duidelijke richtlijnen en protocollen opgesteld. Dit mede gelet dat toerisme voor een grote bron van inkomen zorgt en waar Bonaire van afhankelijk is. Aruba heeft in de afgelopen maanden bewezen dat door het strikt volgen van de maatregelen, de kans op besmetting vanuit een toeristische bezoeker vrijwel nihil is.

Bonaire heeft een goed alternatief indien het aantal besmettingen onverwacht een enorme stijging laten zien en de zorgcapaciteit in het gedrang komt. In dat geval zullen het aantal inreizenden op korte termijn worden beperkt en wordt als interventie de verplichte 10 dagen quarantaine de enige vereiste en vervalt de negatieve PCR test als voorwaarde.

De Noord Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen vragen sinds begin juli naar het moment van het openstellen van het luchtruim, zeker gelet dat de andere Caribische eilanden reeds voor de Verenigde Staten open gingen. Inmiddels is aan deze maatschappijen het perspectief geboden dat Bonaire er klaar voor is om, met enige restricties ten aanzien van de vliegfrequentie, ook open te gaan voor de Noord Amerikaanse markt. De eerste vluchten staan inmiddels gepland vanaf 2 december 2020. Echter zal het aantal passagiers de komende weken en maanden minder hard gaan, mede gelet op de 10 dagen quarantaine als harde eis, bij het niet kunnen aantonen van een negatieve PCR test.

Het opstarten van de economie begint een absolute noodzaak te worden. Ondanks de financiële ondersteuning vanuit Europees Nederland, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn, krijgen de bedrijven het steeds zwaarder. Na een opstart tot circa 40% bezetting van de grotere hotels in augustus 2020, heeft code oranje in september de bezetting weer tot rond de 5% doen zakken. Nu code geel is afgegeven wordt dit (zeer) langzaam weer opgebouwd. De afhankelijkheid op dit moment van enkel de Europese toerist via Amsterdam, baart ons eiland echter grote zorgen. De gemiddelde besteding van een Noord Amerikaanse toerist is bovendien ongeveer 2 keer zo groot als die van een Europese toerist, volgens het onderzoek van het Dick Pope Sr. Institute for Tourism Studies (DPITS) aan de Rosen College of Hospitality Management op de Universiteit van Central Florida in 2017, welke zij voor Bonaire uitvoerden. De grote hotels geven aan in het hoogseizoen voor 70% afhankelijk te zijn van de Noord Amerikaanse toeristen.

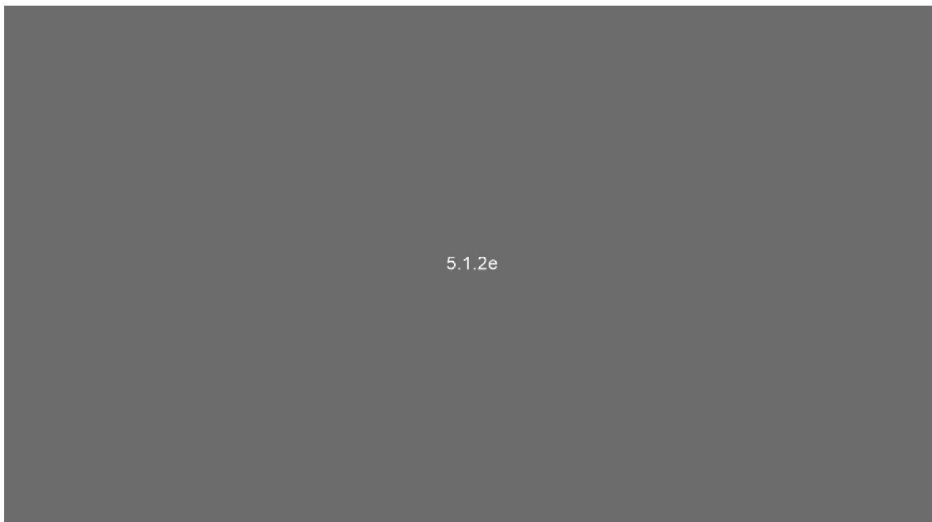
Ook gekeken naar de werkgelegenheid en de sociale zekerheid is de opening voor de Verenigde Staten en Canada een grote noodzaak. Vanaf 1 januari 2021 komen er, door de versoering van de loondervings-steunmaatregelen, circa 350-400 mensen zonder inkomen en baan te zitten. Er is vrijwel geen alternatieve arbeidsmarkt en we hebben geen sociaal opvangsysteem zoals de WW. Gelet op de criteria om in aanmerking te komen voor de onderstand, zal slechts een enkeling in aanmerking komen voor de onderstand, welke momenteel onder de 50% van het bestaansminimum ligt. Armoede zal toenemen met de bijbehorende gevolgen als mentale gevolgen en het stijgen van o.a. de criminaliteit. De toeristische sector verwacht echter velen in dienst te kunnen houden en weer nieuwe medewerkers aan te kunnen nemen, als we per december opengaan voor de Verenigde Staten en Canada.

Het enige waar wij nu nog afhankelijk van zijn, is het opheffen van het vliegverbod door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Bijvoorbeeld American Airlines heeft al laten weten de vluchten alsnog te moeten annuleren als blijkt dat zij op 18 november 2020 nog geen uitsluitel hebben.

Ook zij hebben grote verantwoordelijkheden richting de passagiers en dit besluit zal zowel voor American Airlines als voor Bonaire grote gevolgen hebben voor de toekomst. Het risico bestaat bovendien dat met de inkrimping van de vloot van de luchtvaartmaatschappijen zij genoodzaakt zijn te besluiten of Bonaire wel of niet in hun planning voor het hoogseizoen moet blijven.

Bij deze dienen wij derhalve een urgent verzoek in aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om ons zo snel als mogelijk doch uiterlijk aanstaande woensdag 18 november 2020, een uitsluitel te geven met betrekking tot het opheffen van het vliegverbod voor Canada en de Verenigde Staten anders dan het hoeven wachten tot de publicatie van het vliegverbod eind november 2020.

Hoogachtend,



5.1.2e

CC: Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, t.a.v. minister E. Wiebes
 Het Ministerie van Financiën, t.a.v. minister W. Hoekstra
 Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, t.a.v. minister W. Koolmees
 Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, t.a.v. minister R. Knops

CC: 5.1.2e @minienw.nl, 5.1.2e minvws.nl, 5.1.2e minvws.nl, 5.1.2e minszw.nl,
 5.1.2e @minezk.nl, 5.1.2e @minfin.nl, 5.1.2e @minfin.nl, 5.1.2e @minbzk.nl;
 5.1.2e MINSZW.NL; 5.1.2e @minbzk.nl; 5.1.2e @minbzk.nl;
 5.1.2e @minbzk.nl;